

TRIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

Limbile popoarelor vecine

... lege a învățământului secundar prevede că programa liceelor va cuprinde în viitor și învățarea limbilor popoarelor vecine, în fiecare provincie. Iată o măsură a cărei importanță merită să fie subliniată.

Banat, în special, popoarele vecine de lege, sunt reprezentate chiar prin minorități mai mult sau puțin numeroase. Adevărată răsunet a popoarelor, în secolul XVIII se vede cel puțin zece limbi în teritoriul dintre Dunăre, Tisa, Mureș, și... Din acestea s'au menținut până în zilele noastre patru-cinci grupuri etnice, fiecare cu o cultură proprie sprinsă pe contactul slovei tipărite cu cel de origine, vecin sau îndepărtat.

... manul de pretutindeni are o ușurătate în învățarea limbilor străine care merită nu odată călătorii străini. Nu fără întinsă pregătire școlară și adesea cunoșcători de limbi, cu un mai ușor învață graiul străin intelectual antrenat în această direcție studiul liceal. Din păcate talentul nu este irosit în învățarea unor limbii străine prea rar utilizate de elevii în viață. Noțiunile, fatala reducere franceză, engleză sau italiană se învață de total că nu pot servi nici unei elementare conversații ocazionale, dar mai unei lecturi.

... schimb limbile cari s'ar putea pătrunde și perfecționa printr-o folosire care nu se învață la școală. Câți intelectuali români știu sârbește de exemplu? Totuși poporul vecin are o limbă variată, o presă dezvoltată care ocupă mereu de probleme ce ne înconjoară de aproape. E imposibil să nu cunoștință de ele!

... și limba ungară, vorbită — poartă prea mult — de toate generațiile trecute prin școala maghiară, este cunoscută. Dintre bănățenii cari n'au mai la 35-40 de ani abia mai găsim câte unul care să știe cete limba maghiară. De scrisul ortografic al limbii grele limbi nici nu poate fi vorba.

... n'avem nevoie de cunoașterea limbii vecinilor noștri, chiar dacă de ne-ar fi? Oștirea n'a fost învățată de această părere. Ofițerul cunoaște limba maghiară e mai puțin decât acela care știe cea maghiară: motivul este ușor de înțeles. Este tot mai mult se înțelege în acest domeniu, blăstămat cu un amestec de semănări dușmane și de ură, că numai înțelegerea reciprocă poate salva în ceasul al unuia.

... înțelegere fără cunoașterea limbilor străine nu se poate. Acest adevăr l-a înțeles legiuitorul care a reformat învățământul secundar românesc, dând un impuls ce va fi cu siguranță imitat în zilele viitoare. Rodele nu vor întârzia să se rotească spre binele tuturor.

... numai în relațiile internaționale și în raporturile cetățenilor acestor țări, majoritari și minoritari.

NIC. IVAN

Ezitățile germane în conducerea războiului

se explică prin convingerea pe care a avut-o Reichul, că războiul nu va izbucni — afirmă d. Kerillis în „L'Epoque“

Paris, 16 (Rador.) — D. de Kerillis publică în „L'Epoque“ un articol, în care afirmă că ezitățile germane în conducerea războiului se explică prin convingerea pe care a avut-o Reichul că nu va izbucni războiul. D. de Kerillis crede că

Germania va fi nevoită să încerce a obține în curând o hotărâre. Dacă Franța și Anglia și-au impus la începutul războiului o strategie de imobilitate, acesta se explică prin nevoia de a câștiga timpul necesar, spre a putea

pune în linie mijloc de tankuri, de avioane și de tunuri grele și pentru a crea un colossal instrument de război, care să permită străpungerea liniei sau liniilor Steg-fried și strămutarea războiului pe teritoriul inamic.

Se așteaptă un mare atac aerian împotriva Angliei

cu un tip de avion cu viteză extraordinară
Părerile ziarului „National Tidende“

Copenhaga, 16 (Rador.) — „National Tidende“ publică o corespondență din Berlin, în care arată că nici un german nu crede că Reichul va aștepta că toată iarna să fie transportate arme americane pentru aliați. Fără a recurge la acțiune,

toată lumea se așteaptă la un mare atac aerian împotriva Angliei, cu un nou tip de avion, care să străbată distanța în Marea Britanie într-o oră și jumătate. Deasemeni se așteaptă ca neutri să interzică intrarea în porturile lor a pa-

cheboturilor aliate, care au fost înarmate. În cazul când neutrii ar îngădui acestor vapoare să folosească porturile lor, Germania ar considera aceasta ca o încălcare a neutralității și și-ar rezerva dreptul de a trage toate consecințele.

Ultima cale către pace se închide?

Răspunsul oficial al guvernului german
la apelul suveranilor Olandei și Belgiei

Amsterdam, 16. (Rador.) — Ziarul „Telegraph“ anunță din Berlin, că răspunsul oficial al guvernului, la inițiativa de pace a suveranilor Olandei și Belgiei, a fost adus la cunoștința ministrului Olandei și ambasadorului Belgiei din Berlin.

RĂSPUNSUL D-LUI HITLER
COMENTAT DE PRESA
OLANDEZĂ

Amsterdam, 16. (Rador.) — Ziarul „Telegraf“ anunță din Berlin, că în nota de răspuns la apelul suveranilor Olandei și Belgiei, se pare că Hitler exprimă simpatie și simpatie pentru apelul făcut de ei. În același timp, se lasă să se înțelea-

gă, că guvernul german nu poate accepta condițiile puse în special în răspunsul francez. Se precizează că dacă guvernele francez și englez, nu au decât acest răspuns la inițiativa de pace a celor doi suverani, se închide și ultima cale către pace.

COMENTARIILE PRESEI
FRANCEZE

Paris, 16. (Rador.) — Deși nu se cunoaște oficial textul răspunsului german la oferta de mediație belgo-olandeză, ziarele franceze comentează răspunsul după informațiile date de presa neutră. „Le Petit Parisien“ arată că Rei-

chul consideră în răspunsul său normală zdrobirea Poloniei și ca o binefacere, introducerea ordinii noi în Austria și Cehoslovacia. Într'un cuvânt, marile neîndreptăți care au determinat Franța și Anglia să ia armele sunt prezentate ca acceptabile. Ce s'ar întâmpla mâine în Europa, dacă Germania ar reuși să-și impună hegemonia, Ziarul încheie astfel: Cetățeni liberi ai unui popor liber, înțelegem să trăim liberi și să murim liberi. De această libertate depinde și libertatea celorlalte popoare.

Presă engleză prezintă răspunsul ca negativ

London, 16. (Rador.) — Presa britanică de Miercuri dimineața, bazându-se pe informațiile olandeze, arată ca negativ răspunsul german la oferta de mediație a Olandei și Belgiei. „Daily Telegraph“ scrie că Germania a fi dorit o pace, care să-i asigure posesiunea cuceririlor făcute. Nici o clipă, Führerul nu s'a gândit să renunțe la o palmă din teritoriul cucerit.

„Times“ anunță pe toată pagina că Germania a respins apelul de pace.

BLOCADA ENGLEZĂ

nu este efectivă în toată întinderea sa

Berlin, 16 (Rador.) — Dat fiind că guvernul englez are de gând după propriile sale mărturisiri, să nimicească complet Germania, corespondentul din Berlin al ziarului „Hamburger Fremdenblatt“ susținează, că fiind importante ultimele succese ale Germaniei în războiul comercial, experiențele evenimentelor războiului de până acum dau

următoarele învățăminte: Stăpânirea mărilor din partea Angliei, nu este în măsură să rețină unitățile germane în porturile lor, navigația britanică este continuu supusă unor vătămări. Potrivit părerilor observatorilor neutri se constată încă de pe acum, că blocada engleză nu este efectivă în toată întinderea sa.

TELEGRAMME INTERNE

GESTUL IMPRESIONANT
DOUA COMUNE DIN IALOMIȚA
RECELEJUEȘTE UN COMUNICAT AL
MINISTERULUI ÎNZESTRĂRII
ARMATEI.
BUCUREȘTI, 16 (Sir). — Comunitățile din Ialomita au primit un comunicat din partea Ministerului înzestrării armatei, în care se anunță că, în urma unei donații făcute de locuitorii comunei Strachina și Tândărei, județul Ialomița, au fost achiziționați: 200 rânduri lingerie, 200 rânduri lingerie, 200 rânduri ciorapi, 4 căciuli și un cojocel. Comunicatul este impresionant de deosebit, de fapt că, pentru strângerea acestor efecte, s'au înregistrat cazuri când femei sărace au dat singura pereche de ciorapi, sau pe această cale la cunoștința pușcăriului, și mulțumește călduros atât autorităților din aceste comune, cât și cetățenilor locale, și căminurilor culturale din ambele comune, pentru acest patriotice gest, care simbolizează marea dragoste și înțelegere a poporului român pentru oștire.

STUDENTII CER O SESIUNE
DE EXAMENE ÎN FEBRUARIE
București, 16. (Sir). — O delegație de studenți ai facultăților de medicină, drept, științe, litere, filosofie, farmacie, academiă comercială, școala politehnică și teologie, au înaintat un memoriu ministrului educației naționale, senatului universității și decanilor de prin care se acordarea unei sesiuni de examene în luna Februarie, din cauza timpurilor grele, prin care trecem.

REVALORIZAREA BONURILOR DE
RECHIZIȚIE A PRODUS IMPRESIE
FAVORABILĂ.
București, 16. (Sir). — Revalorizarea bonurilor de rechiziție, — ultima măsură luată de guvern și marele stat major — măsură deosebit de importantă, în timpurile prin care trecem, a făcut în toată țara o admirabilă impresie, fiind un act de dreptate și de omenie.

EXAMINAREA CANONICĂ
A NOULOR MITROPOLITI.
București, 16. (Sir). — Membrii Sfântului Sinod se întrunesc la 1 Decembrie, pentru a face examinarea canonică, a alegerii ca mitropoliți ai Moldovei și Olteniei de către consiliul național bisericesc în 29 Noembrie.

OFATA ÎN FLĂCĂRI PE O STRADA
A CAPITALULUI.
București, 16. (SIR). — În strada poștei Nr. 2 din capitală a eșut ieri tânărul Iluța Dragomir Bălan, de 26 ani, cuprins în flăcări. Numita voind să pună un caz în lampă, i-au luat hainele foc. Trebătorii au reușit cu mare greutate să stingă flăcările.

HALVA OTRĂVITĂ.
București, 16. (Sir). — La spitalul Caritas, noua maternitate din capitală se află în stare de comă. Roza Herșcovici de 31 ani, care a consumat halva dintr-o cutie de metal. Cazul se cercetează, spre găsirea fabricii incriminate.

CATEDRA DE MEDICINĂ MILITARĂ
LA FACULTATEA DIN BUCUREȘTI.
București, 16. — Senatul Universității din București, întrunit aseară, a decis creșterea catedrei de medicină militară și o altă catedră de radiologie la Facultatea de medicină. S'a dispus organizarea de cursuri de apărare contra gazelor în caz de războiu, pe facultăți, și predarea acestor cursuri de către specialiștii ai facultăților de științe și farmacie. S'a aprobat hotărârile consiliilor facultăților de cursuri, de către specialiștii ai facultăților de științe și farmacie. S'a aprobat hotărârile consiliilor facultăților de medicină și științe și drept, a se institui taxa de o mie lei pentru „conținutul” la acele facultăți, urmând ca în consiliul universitar să se ratifice aceste hotărâri de taxe.

Se așteaptă noi arestări în afacerea lui Max Aușnit

Descoperire senzațională în legătură cu situația militară a lui Edgar Aușnit, fratele inculpatului

Dosarul dela „Titan—Călan—Nădrag”

București, 16 (SIR.) — Cabinetul de instrucție și autoritățile judiciare din capitală și diferite orașe din țară, continuă cu mult zel, cercetările în legătură cu faptele săvârșite de inculpatul Max Aușnit. A făcut mai cu osebire senzație, constatarea că fratele lui Max Aușnit, anume Edgar Aușnit nu-i în regulă cu situația militară, cu ocazia percheziției făcută întreprinderii „Titan—

Călan—Nădrag”, s'a descoperit dosarul privind situația militară a lui Edgar. Din acest dosar s'a constatat că Edgar Aușnit fiind chemat să-și facă datoria recrutării, la data de 16 Noembrie 1916, a invocat supușenia austriacă și pe baza actelor prezentate, a fost șters din controalele armatei noastre. După războiu, în 1921, același Edgar Aușnit a cerut încheierea, prevalându-se de fap-

tu, că din armata austro-ungară a fost reformat pentru: insuficiență mentală. Cercetările sunt în curs, atât asupra acestui caz, cât și a celor în legătură cu delictele comise de inculpatul Max Aușnit. Se așteaptă arestări în această afacere și mari confiscări de depozite date în păstrare de inculpat, onora și altora dintre intimii și interpușii săi.

Franța și Anglia vor asigura triumful libertății în lume

Cu aceste cuvinte și-a încheiat discursul rostit la postul de radio Londra, d. Paul Reynaud, ministrul finanțelor franceze

O convorbire importantă a ministrului francez cu sir John Simon

D. PAUL REYNAUD ministrul de finanțe al Franței

Londra, 16. (Rador.) — D. Paul Reynaud, ministrul de finanțe al Franței a sosit la Londra, pentru a discuta diferite probleme economice și financiare ce se pun ambelor țări. El a avut astăzi cea dintâi convorbire cu sir John Simon.

DISCOURSUL D. REYNAUD ROSTIT LA RADIO LONDRA.

Londra, 16. (Rador.) — Luând cuvântul Marți seara la postul de radio Londra, d. Paul Reynaud a declarat între altele: Am venit în Anglia ca să-l văd pe sir John Simon și să discut cu el măsurile ce trebuie luate, pentru a asigura cooperarea celor două țări ale noastre, în domeniul economic și financiar, în războiul pe care l-am pornit împreună.

Sunt fericit că am prilejul să vă spun ce cred despre eforturile de războiu ale celor două țări ale noastre. T'n să vă spun în primul rând: inamicul este formidabil! El face pregătiri înfrigurate. Timpul va fi aliatul nostru, dacă știm să

ne servim de el. Trebuie să facem în mod liber o efortare mai mare, decât aceea care a fost impusă cu sila poporului german.

Inamicul se înșală, dacă își închipue că țările democratice nu se vor supune la sacrificii tot atât de mari, ca acelea la care se supune el însuși. Chiar și după ce va petrece pe pământul Angliei, am rămas impresionat de hotărârea unanimă a poporului britanic de a învinge și de a obține o pace adevărată. Poporul francez arată aceeași hotărâre: unul din opt locuitori se află sub drapel. Femeile au înlocuit bărbații în ateliere și la munca câmpului. Fiecare a făcut față cu curaj dezastrului. Admirabila noastră clasă muncitorească lucrează 60 de ore pe săptămână și chiar mai mult. Nu numai că fac ore suplimentare, dar renunță la 40 la sută din salariul convenit pentru aceste ore, în favoarea apărării naționale.

Poporul francez a acceptat toate aceste sacrificii cu curaj. Cu toate dificultățile, redresarea financiară n'a fost întreruptă. Capitalurile expatriate revin în țară. Posedăm azi mai mult aur și rezerve de devalute străine decât la începutul războiului. Depunerile în bănci sunt în creștere. Toată lumea în Franța are încredere în patrie.

Aceasta este astăzi situația de partea aliaților. Am intrat în războiu cu conștiința limpede. Suntem hotărâți ca, de astădată, să se pună capăt repetării necentenite a războiului. Cele două țări ale noastre vor asigura, pentru noi și pentru toți, triumful libertății în lume.

Scurte telegrame externe

Sevilla, 16 (Rador.) — D. Benjumea, ministrul agriculturii, a anunțat Marți, că a întocmit un plan de zece ani pentru redresarea Spaniei. Primind pe ziariști, pentru a le explica liniile largi ale planului său, d. Benjumea a finit să sublinieze marile avantajii ale economiei dirijate, în actualele împrejurări internaționale.

Berlin, 16 (Rador.) — Legăturile feroviare rapide între Berlin și Varșovia au fost stabilite prin Posen și Kutno.

Bruxelles, 16 (Rador.) — REGELE LEOPOLD A PRIMIT MARȚI ÎN AUDIENȚĂ PE D. DAVIS, REPREZENTANTUL STATELOR UNITE LA BRUXELLES.

New York, 16 (Rador.) — Săptămâna trecută au sosit la New York 27.057,711 dolari aur, deci cu 7 milioane dolari aur mai mult decât săptămâna precedentă.

Helsinki, 16 (Rador.) — Imprumutul de 50 milioane de mărci finlandeze, lansat pentru nevoile apărării naționale, a fost acoperit mult înainte de termenul fixat. Se crede că suma globală subscriasă pentru acest împrumut, trece de 100 milioane mărci.

Moscova, 16 (Rador.) — O delegație a societății germane de navigație aeriană „Lufthansa” a sosit la Moscova pentru a relua negocierile în vederea creării unei linii aeriene regulate între Berlin și Moscova.

Madrid, 16 (Rador.) — Până acum, autoritățile navale spaniole au reușit să scoată la suprafață 62 de vase, din cele scufundate în porturile spaniole, în cursul războiului civil.

Amsterdam, 16 (Rador.) — Interdicția de a circula Duminecă în automobil a fost ridicată cu începerea dela 19 Noembrie. Această măsură abrogată va fi înlocuită curând prin introducerea unor „autorizațiuni pentru procurarea benzinei.”

Autarhia italiană

Pe baza unui aliaj bazat pe zinc se poate fabrica un metal rezistent. — Un motor Diesel care merge cu petrol și untdelemn

Roma, 16 (Rador.) — Agenția Stefani, în buletinul său economic, semnalează ultimele rezultate autarhice, obținute în Italia, în domeniul motoarelor și aparatelor. Grație aliajului pur italian „Zama”, bazat special pe zinc, se poate fabrica metal rezistent, capabil să înlocuiască orice alt aliaj bazat pe aramă. Acest aliaj este în totul autarhic și poate fi folosit pentru toate scopurile, rivalizând chiar cu bronzul pentru turnarea

operilor de artă. Industria italiană a mai fabricat un motor model Diessel, care prezintă caracteristica extraordinară de a merge nu numai cu motorină, ci și cu petrol, ulei vegetal și untdelemn. Este vorba de un motor cu totul autarhic, nu numai că este construit în întregime, din materii prime naționale, ci și fiindcă, combustibilul necesar funcționării există în mari cantități în Italia.

Salon de Corsete
B. SPIEGEL GHIZELA
 Str. Eugen de Savoya
 lângă casa de muzică Braun
 Se execută bine și frumos
CORSETE, SUTIENE
Modele noi

Teteriștii

ari au făcut stagiul la trupă pot deveni ofițeri de rezervă

Ministerul apărării naționale publică comunicat:

Prin Inalt Decret s'a dat aprobarea sensului că, tinerii cu termen redus recrutăți în condițiunile art. 71 din Legea supra recrutării armatei, cari au executat stagiul militar la corpurile de trupă conform articolului 204 din Regulamentul legii pentru recrutarea armatei, putea concursa la examenul de ofițeri de rezervă, în condițiunile ce se vor fixa Ministerul apărării naționale prin decrete ministeriale.

Deasemenea tot prin Inalt Decret s'a dat aprobarea în sensul că, tinerii cu termen redus recrutăți în condițiunile art. 71 și 72 din legea pentru recrutarea armatei, cari au executat stagiul militar la corpurile de trupă și cari au trecut în complectare nu au obținut gradul de sergent vor putea fi înaintați: la gradul de caporal după o perioadă de 30 zile în gradul de soldat și

la gradul de sergent, după o perioadă de 30 zile în gradul de caporal.

Teodor Kiss falsifică monede de 250, 100 și 50 lei

16. — Poliția locală a surprins flagrant delict de falsificare de monede pe un oarecare Teodor Kiss, din str.

El își instalase o mică „monetărie” pentru falsificarea pieselor de 250, 100 și 50 lei.

Teodor Kiss a fost mutat acum, cu totul în arestul poliției, care arestează această afacere.

Accident de aviație la Constanța

Constanța, 16. (Sir.) — Aseară, în timp ce se înapoia la flota de bombardiere, un avion pilotat de Lt. Mârza, comandat fiind Lt. Milovici, a capotat în timp ce sfârșeamându-se. Cei doi aviaționiști au fost grav răniți.

Incorporarea a început

Recruterii a început în toată țara în vederea încorporării tinerilor din contingentul războiului atât cei în termen cât și cei cu termen redus. Tot azi începe și încorporarea rezerviștilor.

Amiralul Byrd

o nouă expediție la polul Sud

16 (Rador.) — Vaporul „Albatros Nordului” pleacă azi spre Polul Sud. La Filadelfia se va îmbarca Amiralul Byrd, care va explora din nou regiunile care le-a descoperit cu ocazia expedițiilor sale anterioare. Amiralul are intenția să înființeze Stațiunile pe regiuni mult mai vaste decât Statele Unite, Canada și Mexicul au avut la un loc. El va studia înființarea unei linii aeriene și stabilirea unei stații americane permanente în Little America. Primii coloniști vor rămâne la polul Sud 13 luni după care vor fi înlocuiți de alți coloniști.

Constătuirea președinților de bresle la Camera de Muncă

Expunerea d-lui Virgil Molin, președintele Uniunii Camerelor de Muncă

Timișoara, 16. — Eri, la Camera de muncă din localitate, sub președinția d-lui deputat Virgil Molin președintele Uniunii Camerelor de muncă, s'a ținut o importantă constătuire la care au luat parte toți președinții de bresle din ținutul Timiș, de față fiind și d. dr. Ioan Dobosan comisarul guvernului pe lângă Camera.

Primul a luat cuvântul d. Gh. Roșcoban, președintele Camerei, care după ce salută prezența d-lui Virgil Molin, aduce mulțumiri d-lui ministru Mihail Ralea pentru legiferările de ordin social, cari deschid pentru muncitorime calea spre emancipare, în special prin regimul actual al breslelor.

Vă urez din toată inima un bun venit celor cari sunteți de față la această constătuire intimă, împreună cu d. președinte Virgil Molin, reprezentantul muncitorime române în Parlamentul țării și plenipotențiarul d-lui ministru Ralea, ocrotitorul muncitorime.

Roagă apoi pe d. Virgil Molin să prezideze constătuirea și declară ședința deschisă.

EXPUNEREA D-LUI VIRGIL MOLIN

D. Virgil Molin, luând cuvântul, face o largă expunere a noului regim al muncii și vieții profesionale. D-sa arată că constătuirea aceasta face parte din seria obișnuită de vizite ce se fac la Camerele de muncă pentru a le urmări activitatea și a se documenta asupra activității breslelor după un an de funcționare.

„Rog pe exponenții breslelor din ținutul Timișului să expună toate problemele ce-i preocupă atât în legătură cu Camerele de muncă, cât și acelea ale vieții de breaslă, spre a le găsi soluționare —” a încheiat expunerea sa d. Virgil Molin.

CUVANTUL PREȘEDINȚILOR DE BRESLE

D. Gh. Cristea, președintele breslei meseriașilor patroni de textile și îmbrăcăminte se ocupă de comisiile de calificare profesională și obligativitatea înscrierii în breaslă a tuturor meseriașilor.

D. Virgil Molin a răspuns arătând că legea este categorică în această privință: o singură breaslă pe ținut. În ce privește greutățile eliberării cărților de meșteri, ele au un caracter sporadic.

D. Traian Novac, președintele breslei meseriașilor patroni lemnași, arată deasemenea o serie de greutăți ce le întâmpină breslele în acțiunea de organizare a secțiunilor. El de

ține să se dea unele ajutoare în acest scop.

D. D. Popovici, președintele breslei funcționarilor particulari și angajaților comerciali stăruie ca, în viitor, angajarea funcționarilor șomeri, acolo unde sunt posturi vacante, să se facă numai cu avizul breslei.

D. N. Foale, președintele breslei meseriașilor patroni constructori, a vorbit despre lipsa de solidaritate a meseriașilor cari nu se grăbesc a se înscrie în breaslă. Roagă să se găsească un mijloc pentru înălțarea acestui rău.

D. Petru Olariu, din partea breslei alimentare dă unele lămuriri cu privire la averea fostei cooperații. Arată apoi care este situația meseriașilor măcelari în urma măsurilor luate de autorități contra speculei. Spune că va face un memoriu detaliat pe care o delegație să-l prezinte Ministerului Economiei Naționale, arătându-se și cazul cu peile brute pe care cartelul înființat le speculează.

D. Simion Gârboveanu, delegatul breslei muncitorilor metalurgiciști și electricieni, a arătat situația acestor muncitori, evidențiuând o serie de greutăți cari n'ar trebui să existe.

D. senator Petru Mihăilă, președintele breslei muncitorilor minierei, expune o serie de considerațiuni asupra mersului organizării muncitorilor în bresle și asupra vieții de breaslă. Regretă unele metode după care fabricile se bucură de unele favoări în detrimentul muncitorilor, atunci când se știe că aceștia din urmă au dat cei dintâi dovadă de complectă înțelegere față de noul regim care guvernează țara, regim care tinde spre desăvârșirea unității naționale.

Tuturora le-a răspuns d. Virgil Molin, dând lămuriri necesare și declarând că va interveni la locurile în drept pentru îndreptarea ori cărui rău. Căci regimul actual este un regim de dreptate pentru toată lumea. Face deasemenea un apel către muzicanții instrumentiști să se grăbească a se organiza și danșii într-o breaslă prin care să-și crească interesele.

La sfârșit d. insp. Gh. Roșcoban propune să se expedieze câte o telegramă M. Sale Regelui Carol II și d-lui Ministru Mihail Ralea, aducându-li-se mulțumiri pentru legiferarea minimumului de salariu, prin care se asigură existența tuturor salariaților.

Aceste telegrame au fost semnate de către toți președinții de bresle.

Politie poloneză instituită pe teritoriul guvernământului polonez

Cracovia, 16 (Rador.) — Agenția DNB transmite: O organizație poloneză de poliție a fost creată pe întreg teritoriul guvernământului general polonez. Această poliție va primi directive de la guvernatorul general, va lupta contra banditismului polonez și va continua opera începută de poliția germană. Poli-

ția germană va asigura în viitor numai viețile și instituțiile germane de pe teritoriul guvernământului general. Ea și-a îndeplinit sarcina timp de două luni, restabilind securitatea, distrugând cuiburile banditești, alcătuite din criminalii pe cari polonezii îi eliberaseră din închisori puțin înaintea intrării trupelor germane.

Ungaria la răscruce...

Ziarul „Dacia” va publica o serie de anchete a d-lui Romulus P. Roșu, șefredactorul ziarului nostru, în legătură cu situația din statul vecin

TIMIȘOARA, 16. — Cu începere de vineri, 17 Noiembrie a. c., ziarul „Dacia” va publica o serie de anchete în legătură cu situația din Ungaria.

D. Romulus P. Roșu, șefredactorul ziarului nostru, reîntors din capitala statului vecin, va prezenta opiniei publice românești punctul de vedere al cercurilor maghiare privitoare la desăvârșirea dintre cele două sate, fapt ce

s'a observat în ultimul timp, precum și problema apropierei româno-maghiare, așa cum e văzută de vecinii noștri.

Convorbirile șefredactorului nostru cu personalitățile de seamă ale vieții politice, economice și culturale din Ungaria vor fi în măsură să aducă o reală contribuție pentru lămurirea situației din Bazinul Dunărean și Balcani.

Linia Magnot a fost vizitată de d. Eden

Londra, 16 (Rador.) — Reuter anunță că d. Eden a vizitat Linia Magnot. În sectorul ocupat de Francezi d-sa a luat masa împreună cu cinci reprezentanți ai Dominionurilor la o adâncime de 71 metri sub pământ. D. Eden a declarat că impresia pe care i-au făcut-o fortificațiile franceze este imensă. Niciodată nu vom putea mulțumi de ajuns Franței pentru faptul că a construit la timp Linia Magnot.

Sovietele au închis frontiera dinspre Lituania

Kaunas, 16. (Rador.) — Ștefan Legăția Uniunii sovietice la Kaunas aduce la cunoștință că este interzisă trecerea din Lituania în URSS, inclusiv teritoriile foste polone.

Noul ministru al României la Haga în audiență de prezentare la regina Wilhelmina

Haga, 16. (Rador.) — Cu ceremonia tradițională, M. S. regina Wilhelmina a primit Marți la amiază în audiență solemnă pe noul ministru al României, d. Dianu, care i-a prezentat scrisorile de acreditare. În cuvântarea ținută cu acest prilej, d. Dianu a accentuat identitatea năzuințelor ce călăuzesc politica externă a celor două țări. M. S. regina Wilhelmina a răspuns în termeni calduroși, făcând urări pentru M. S. Regele Carol și pentru România.

Rezerva de aur a Olandei a scăzut

AMSTERDAM, 16. (Rador.) — REZERVA DE AUR A BANCII NAȚIONALE OLANDEZE A CĂZUT ÎN CURSUL ULTIMEI SĂPTĂMÂNI CU 45 MILIOANE FLORINI.

Cartele de îmbrăcăminte în Germania

Berlin, 16 (Rador.) — Agenția DNB transmite: În Germania s'a introdus un nou sistem de cartele de îmbrăcăminte. Acest sistem, al punctelor, instituie principiul valorii în puncte a fiecărui vestiment. Ea cuprinde 100 de puncte pe timp de un an pentru fiecare persoană. Cel mai mare număr de puncte se va socoti pentru un costum bărbătesc (60 de puncte) și pentru un costum femeesc (45 puncte).

Trupele sovietice în Lituania

Kaunas, 16 (Rador.) — Trupele sovietice continuă să-și ocupe garnizoanele din Lituania, după ce au intrat în Atytus. Trupele sovietice și-au luat garnizoanele la Prienai și Gaizulunai.

S'au luat măsuri pe șosele și căi ferate, pentru a înlesni transportul trupelor sovietice. Ocuparea completă a tuturor garnizoanelor se va termina în trei zile.

ULTIMA ORA

Lupta aeriană s'a intensificat

Marina britanică a suferit două pierderi
Amănunte asupra atacului aerian german
împotriva insulelor Shetland

Presă Reichului și prezicerile d-lui Churchill

Berlin, 16. (Rador.) — În legătură cu comunicatul comandamentului suprem al armatei germane de azi, presa germană subliniază că deși d. Churchill a afirmat că timpul este prea rău pentru aviatorii germani, totuși s'a produs un atac aerian împotriva insulelor Shetland. Sborul de atac — scrie „Berliner Lokalanzeiger” — s'a îndeplinit conform programului, iar avioanele noastre s'au înapoiat nevătămate. D. Churchill ar putea fi mai cu băgare de seamă în viitor, în ce privește prezicerile sale.

„Berliner Börsenzeitung” afirmă: Prin acest atac s'au demonstrat categoric trei lucruri: 1. Că zeul timpului ca aliat al Angliei, este tot atât de puțin sigur și invincibil ca și Polonia. 2. Că cercul de acțiune al avioanelor de luptă germane nu și-a atins nici pe departe punctul său culminat și că flota britanică nu este în siguranță, nici în propriile-i porturi, chiar dacă s'ar retrage până în Oceanul Arctic. 3. Că oamenii și avioanele aviației germane sunt în stare să îndeplinească tot ceea ce li se va cere

AVIOANELE GERMANE AU ARUNCAT 120 BOMBE ÎN RECENTUL RAID

Londra, 16. (Rador.) — Cele patru avioane germane care au făcut Luni raiduri pe deasupra insulei Shetland, au aruncat cel puțin 120 bombe grele de câte 25 kgr. fiecare. O schijă a lovit o colibă. Patru bombe au căzut în Mare. Alte patru au căzut una lângă alta pe uscat. Alte trei au căzut la o distanță de Mare. Pe o colină. Aceste din urmă bombe au căzut la numai 40 de metri de o școală, în timp ce se țineau cursuri.

PLOAIE CU BROȘURI DEASUPRA PARISULUI

Paris, 16. (Rador.) — Agenția Havas precizează că unul din avioanele germane care au sburat de curând pe deasupra regiunii parisiene, a aruncat broșuri cu ultima curvântare a d-lui Molotov.

3 AVIOANE ENGLEZE DEASUPRA BELGIEI

Bruxelles, 16. (Rador.) — D. N. B.: Trei avioane engleze au sburat Marți, pe deasupra teritoriului belgian, în apropiere de frontiera franceză. Unul a aterizat la Coxyde, al doilea a avut o pană, deasemenea pe teritoriul belgian. Al treilea a aterizat în imediata apropiere a frontierei, dar tot pe teritoriul belgian.

POSTURI DE RADIO PENTRU UNITĂȚILE ENGLEZE

Londra, 16. (Rador.) — În ședința de Marți a Camerei Comunelor, d. Hore Belisha a anunțat că lordul Nuffield, pe lângă toate celelalte donații pe care le-a făcut în ultima vreme, a donat acum suma de 50.000 lire sterline pentru a se face cât mai plăcut traiul soldaților din cele trei arme, în orele libere. Din această sumă se vor cumpăra posturi de radio, pentru unitățile de uscat, Marina și aviație.

VAS FINLANDEZ OPRIT.

Helsinki, 16. (Rador.) — Agenția Stefani transmite: Un vas de război german a oprit în apropiere de insulele Aaland vaporul finlandez „Jeesie” încărcat cu chereștea care se îndrepta spre Anglia. Vaporul a fost condus în portul Hamburg.

APELE IRLANDEZE RAMAN ÎN ZONA DE RĂZBOIU

Washington, 16. (Rador.) — Cererea formulată de Irlanda, prin care președintele Roosevelt este rugat să scoată din zona maritimă de războiu, stabilite de Statele Unite, regiunea apelor irlandeze, nu pare să aibe șanse de a fi acceptată. După opinia de parlamentului de stat — anunță D. N. B. din Newyork — d. Welles, subsecretar de stat la externe, a declarat că zona maritimă de războiu a fost stabilită după criterii bine examinate, și că deci, nu ar fi posibil să sufere modificări ulterioare.

AVIOANELE ENGLEZE AU LUAT FOTOGRAFII DIN GERMANIA

Londra, 16. (Rador.) — În cursul ultimelor raiduri deasupra Germaniei avioanele engleze au luat sute de fotografii importante cuprinzând aerodromuri, porturi și alte obiective militare. Avioanele au pătruns până la adâncimi de peste 350 Km. în teritoriul inamic. Sforțările combinate ale

avioanelor germane de luptă și ale artileriei antiaeriene nu au putut împiedeca reușita sborurilor de recunoaștere.

La asemenea raiduri avioanele britanice străbat în medie dus și întors 1300 Km. din care jumătate deasupra Mării Nordului, iar restul deasupra teritoriului german.

COMUNICAT FRANCEZ.

Paris, -6. (Rador.) — Comunicatul francez din dimineața zilei de 15 Noembrie anunță: Activitate redusă în cursul nopții.

COMUNICAT GERMAN.

Berlin, 16. (Rador.) — Înaltul comandament al armatei germane comunică: La Vest nici un eveniment de seamă de semnalat, în afară de slaba activitate locală a artileriei. Amiralitatea britanică anunță pierderea unui contratorpilor care s'a ciocnit cu o mină germană. Cargobotul englez Matra, de 8600 tone, a fost distrus de o explozie. Unul din submarineele noastre a scufundat în ultimele zile 26.000 tone și a adus o priză.

Negocierile comerciale dintre Suedia și Germania

au fost rupte din cauza cererilor prea grele ale germanilor

Londra, 16. (Rador.) — „Daily Telegraph” publică informația corespondentului său din Stockholm, care afirmă că deși cercurile oficiale folosesc termenul de „amânare”, negocierile comerciale între Germania și Suedia au fost în realitate rupte.

Corespondentul anunță din izvor autorizat, că cererile germane erau foarte grele, pretinzând între altele încetarea oricărui comerț între Suedia și aliați.

Negociatorii suedezi au răspuns că o asemenea atitudine ar fi incompatibilă cu neutralitatea Suediei. Germanii au afirmat însă, că foarte curând Suedia va fi pusă în tot cazul în imposibilitatea de a mai face comerț cu Anglia. Această amenințare este interpretată în cercurile suedeze în sensul că Germania va întreprinde în curând un războiu submarin nelimitat împotriva vapoanelor neutre, scufundându-le fără avertisment prealabil.

Faimoasele hiene sociale și-au făcut apariția

Problema combaterii speculei și declarațiile
d-lui Periețeanu, președintele comisunii
superioare a cartelurilor

București, 16. (SIR.) — D. Periețeanu, președintele comisunii superioare a cartelurilor a făcut declarații cu privire la problema combaterii speculei, spunând următoarele:

În bună parte, urcarea prețurilor este datorită conjuncturii generale economice-financiare. Dar nu e mai puțin adevărat, că și de data aceasta, ea și în trecut și-au făcut apariția faimoasele hiene sociale. Se spune că raritatea mărfurilor e una din cauzele scumpirii prețurilor. Dar

trebuie să ne întrebăm dacă această raritate nu se datorește ascunderii mărfurilor, pentru atingerea acestui mizerabil scop. Aceste hiene sociale trebuie să urmeze de aproape, fără nici o cruțare.

Expresiunea „fără cruțare” înseamnă că actualul regim, pe lângă penalitățile private de libertate sau pecuniare, ar putea foarte bine să utilizeze confiscarea mărfurilor și punerea lor în vânzare la prețuri raționale pentru satisfacerea nevoilor populației. Trebuie să se

Germania nu va folosi gaze otrăvitoare în războiu

Londra, 16. (Rador.) — Răspunzând unei întrebări în Camera Comunelor, d. Butler a declarat că Germania a dat pentru ultima oară asigurări că nu va întrebuința gaze otrăvitoare în cursul războiului.

D. Chamberlain restabilit

Londra, 16. (Rador.) D. Chamberlain a căru sănătate continuă să se îmbunătățească, a prezidat Miercuri un consiliu de miniștri.

Mare incendiu în Venezuela

O INSULĂ ÎN TERITORIUL PETROLIFER ÎN FLĂCĂRI. SUNT PESTE 1000 MORȚI

Newyork, 16. (Rador.) — În câmpurile petrolifere a statului Venezuela a izbucnit în 14 Noembrie crt. un mare incendiu în care au căzut victime peste 1000 morți. Incendiul a izbucnit pe o mică insulă care este legată de Continent printr'un pod. Pe insulă se aflau 3000 locuitori, și focul s'a răspândit cu mare repeziune încât se crede că foarte puțini dintre locuitorii vor scăpa de ravagiile acestei catastrofe. Se comentează foarte mult faptul, că podul care face legătura fiind de construcție de lemn, poate lua ușor foc, iar viața locuitorilor se găsește în pericol.

Focul a izbucnit într'un mic restaurant, la o petrecere, unde a explodat o lampă cu gaz.

D. I. PORUMB NUMIT ÎN CONTENCIOSUL S. E. T.

Azi după masă a fost la Primăria Municipiului Timișoara un concurs pentru ocuparea unui post de director și avocat în contenciosul S. E. T.

Pentru postul de director concursul a fost amânat, iar în contencios a fost numit d. Ion Porumb, o cunoscută figură timișoreană.